

Beschrijving van vakken en bevorderingsnormen

CLD | Locatie Hof van Delft

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Aardrijkskunde.....	2
Beeldende vakken	3
Biologie	4
Duits.....	5
Economie	7
Engels.....	8
Frans	9
Geschiedenis.....	10
Godsdienst.....	11
Lichamelijke Opvoeding	13
Lichamelijke Opvoeding 2.....	14
Maatschappijleer klas 3.....	16
Maatschappijkunde klas 4	18
Muziek	20
Natuurkunde.....	22
Nederlands	23
Ondernemen	24
Scheikunde	26
Technologie & Toepassing.....	27
Wiskunde.....	30
Bevorderingsnormen van klas 1MH naar klas 2M/H.....	32
De weg naar 2 havo	33
Bevorderingsnormen van klas 2M naar klas 3M	35
Bewust kiezen: klas 3 en 4 op de mavo.....	36
Bevorderingsnormen van klas 3M naar klas 4M	37
Slaag- zakregeling klas 4M.....	38

Inleiding

In dit document leest u informatie over de vakken die we aanbieden op de locatie Hof van Delft van het CLD, en over de overgangsnormen.

Welke vakken kun je volgen? En wat houdt dat dan in? In het overzicht hieronder krijg je van elk van een snelle indruk. Als je alles bekijkt, zie je dat je een all-round opleiding krijgt op de Hof van Delft

Natuurlijk wil je na 4 jaar met een diploma van school komen. Op dat diploma staan de vakken op waarin je examen gedaan hebt. Dat zijn er op Hof van Delft meestal 7. Maar in de 4 jaren dat je op school zit krijg je in totaal wel 19 vakken. Voor je examen moet je dus kiezen. Het is dus handig als je weet wat de mogelijkheden zijn. Daar kan dit overzicht ook bij helpen.

Het examen is niet alles. Het is de bedoeling dat je meer leert op school dan alleen de examenvakken. Je leert ook omgaan met je medeleerlingen, je krijgt een idee wat je wil gaan studeren. En wat ook belangrijk is: je krijgt door alles wat je meemaakt ook een beter beeld van jezelf. Je krijgt in elk geval ook idee welke rol je wilt spelen in de wereld buiten school. Dit soort vragen valt onder *burgerschap*. Dat is tegenwoordig een kernvaardigheid.

Andere kernvaardigheden zijn rekenen, taal en digitalisering. Taal en rekenen krijg je natuurlijk bij allerlei vakken, en zeker bij wiskunde en Nederlands. Digitale vaardigheden doe je in de praktijk op; dat is niet een apart vak, maar dat kom je bij veel vakken tegen: bij kunst, geschiedenis, Engels, enzovoort. Daarover staat ook iets in de beschrijvingen van de vakken.

Februari 2023

Schoolleiding CLD Hof van Delft

Aardrijkskunde

Wat doen we met aardrijkskunde?

Met het vak aardrijkskunde leren we leerlingen naar de omgeving kijken vanuit verschillende perspectieven en op verschillende schaalniveaus. Daarnaast leren de leerlingen of het gaat om natuurlijke processen of menselijke activiteiten. Het beschrijven, herkennen, verklaren en waarderen van aardrijkskundige begrippen zijn vaardigheden die de leerlingen aanleren.

We gebruiken met name de atlas, kaarten, Google Maps en andere interactieve kaarten om leerlingen de verschillende schaalniveaus te laten zien.

We halen de actualiteit in de klas en gebruiken krantenartikelen en informatieve films om leerlingen te laten zien wat er speelt.

Waarom is het vak aardrijkskunde belangrijk en wat is de relatie met burgerschap?

Het vak aardrijkskunde heeft veel raakvlakken met burgerschap. Op verschillende schaalniveaus wordt aandacht gegeven aan met name aan cultuurverschillen, migratie en bevolking. Daarnaast zijn er veel onderwerpen die te maken hebben met duurzaamheid en het omgaan met de middelen en grondstoffen die we hebben. We maken leerlingen bewust van de rol die ze hebben op dit moment en in de toekomst.

Wat doe je met ICT?

We maken gebruik van EduGis, een educatief geografisch informatiesysteem, waarbij leerlingen leren omgaan met datagebruik i.c.m. kaartvaardigheden. Ze maken verslagen en presentaties. Ze leren omgaan met tekstverwerkingsprogramma's. Daarnaast leren de leerlingen omgaan met bronnen en het verantwoorden van bronnen.

Welke methode gebruiken we?

We gebruiken de Geo, van Thiememeulenhoff, voor de onder- en bovenbouw.

Hoe toetsen we?

We maken praktische opdrachten waar leerlingen een verslag of een presentatie van maken. Leerlingen maken bijvoorbeeld een mindmap of een poster met een bepaald onderwerp om de begrippen weer te geven en te leren. Leerlingen maken een filmverslag of vragen van beeldmateriaal. Oefentoetsen helpen leerlingen om de stof te verwerken. Daarnaast zijn ook de normatieve toetsen die we geven voor een cijfer voor het rapport. Leerlingen krijgen 2 tot 3 cijfers in een periode.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) voor klas 3 en 4

In de derde en vierde klas sluiten de leerlingen elk jaar drie katernen af met een aardrijkskundig onderwerp. In het vierde leerjaar wordt het jaar afgesloten met een examen.

De lesstof uit het derde leerjaar wordt in de derde afgesloten en komt in het vierde jaar niet meer terug. Het examen in het vierde jaar bestaat uit de drie onderwerpen die in het vierde leerjaar worden behandeld.

Beeldende vakken

Wat leer je bij dit vak?

In de beeldende vakken leren en ontwikkelen leerlingen allerlei aspecten. Ze leren materialen kennen en gebruiken met de bijbehorende gereedschappen en (motorische) vaardigheden (zie jaarplan in de verschillende klassen). Er is een opbouw waarbij de onderbouw meer oriënterend is via gerichte opdrachten en materialen en de bovenbouw meer gericht is op eigen keuzes en verdieping. Ze leren dan ook meer werken in Thema's. Dat laatste vergt een uitgebreider beeldend proces van oriënteren en reflecteren op eigen en andermans werk, onderzoeken door middel van schetsen en proefjes, keuzes maken n.a.v. het oriënteren en onderzoeken en tot een aanpak komen die ze kunnen verantwoorden. Uitvoeren, reflecteren op eigen en andermans werk en presenteren.

Het aspect socialisatie en persoonlijke vorming (burgerschap) wordt zo indirect verder ontwikkeld.

Ook het cognitieve leerproces is van belang en gebeurt door het geven van Kunstbeschouwing en het aanleren van de beeldaspecten.

Waarom is het vak belangrijk en burgerschap?

Leerlingen *leren kijken naar en denken over de wereld om hen heen (ook de digitale wereld)*. Door de thema's waarin gewerkt wordt, wordt er ook kennis gemaakt met onderwerpen die niet of minder bekend zijn, waar ze bij stil staan, over reflecteren en discussiëren. Een examenthema van dit jaar is bijvoorbeeld identiteit. Ze staan daarbij bijvoorbeeld stil bij hun eigen identiteit, de digitale identiteit van mensen en de culturele identiteit.

Door het beeldend proces *leren leerlingen ook veel van zichzelf*. Ze moeten hun werkhouding evalueren en verbanden leren zien tussen werkhouding en resultaat. Ze ontdekken hoe om te gaan met tegenslag, werken onder tijdsdruk, keuzes maken, presenteren en evalueren, je zwakke en sterke kanten ontdekken en daarin bewust te kiezen waar je op inzet. Door dit individueel en later ook klassikaal te bespreken leren leerlingen zichzelf en elkaar op een andere manier kennen. Vaak komen er ook persoonlijke verhalen bij de thema's omdat leerlingen dat willen uiten in hun beeld of schilderij. Hiermee respectvol omgaan, luisteren naar elkaar, gerichte vragen stellen om de diepte in te gaan, horen dan ook bij het presenteren van beeldend werk.

Hoe wordt ICT gebruikt?

In digitale vormgeving is de ICT zowel middel als doel. Via technische vaardigheden leren de leerlingen digitaal creatief te zijn en een digitaal beeldend eindproduct te ontwerpen. De theorie van de beeldaspecten is hetzelfde bij beeldend en digitale vormgeving en de leerlingen leren zo de verbanden zien om vorm te geven. Tevens is het een basis die helpt bij de doorstroom naar het MBO in creatieve richtingen zoals het Grafisch lyceum en het Hout en Meubilerings College (HMC).

Hoe wordt het vak getoetst?

In de onderbouw vormen technische en creatieve vaardigheden van het praktijkwerk de basis van de cijfers. Op het proces wordt in de lessen (formatief) feedback gegeven.

In de 3^e klas vormen digitale vormgeving en beeldend samen PTA cijfers.

Deze vaardigheden en processen leiden in de 4^e klas via PTA cijfers tot het uitvoeren van het eindexamen: CPE Beeldend en CE Beeldend waarmee afgesloten wordt in klas 4.

Biologie

Wat leer je bij dit vak?

Biologie is een wetenschap die ons leert hoe de wereld om ons heen werkt en die oplossingen kan bieden voor vraagstukken rondom voeding, gezondheid en duurzaamheid. In de onderbouw is het vak biologie gecombineerd met het vak verzorging, zodat niet alleen kennis van organismen en hun omgeving aan bod komt, maar er ook gekeken wordt naar hoe we de gezondheid van organismen en hun omgeving in stand kunnen houden en verbeteren.

Waarom is het vak belangrijk, burgerschap?

Wie over bovenstaande belangrijke maatschappelijke problemen mee wil denken dient iets te weten van biologie. Vraagstukken die relevant zijn in de maatschappij, zoals gender en identiteit of hoe om te gaan met het milieu waarin we leven, worden bij het vak biologie behandeld zodat leerlingen een goede basis krijgen waarop ze hun mening kunnen vormen.

Hoe wordt ICT gebruikt?

De lessen bestaan uit theorie gecombineerd met digitaal lesmateriaal waarbij de leerlingen de theorie verwerken met behulp van opdrachten uit de, bij de methode behorende, werkboeken. De digitale methode biedt tevens ruimte voor differentiatie op niveau van tempo en verdieping van lesstof.

Welke methode wordt gebruikt?

In de onderbouw maken we gebruik van de methode *Biologie en Verzorging voor Jou*, van uitgeverij Malmberg. In de bovenbouw gebruiken we de methode *Biologie voor Jou*, van dezelfde uitgeverij.

Hoe wordt het vak getoetst?

In de onderbouw toetsen we de stof door middel van het schriftelijke overhoringen, uitwerkingsopdrachten en proefwerken. De online methode voorziet tevens in informatieve toetsvormen die de leerlingen inzicht geven in zijn/haar studievoortgang. In de bovenbouw toetsen we door middel van proefwerken, PTA-toetsen en handelingsdelen. Zie voor uitgebreide informatie het PTA-reglement.

Duits

Wat leer je bij dit vak en waarom is dit vak belangrijk, burgerschap?

Meer dan 120 miljoen mensen spreken Duits als moedertaal. Duitsland is onze belangrijkste handelspartner. Veel Duitsers houden in Nederland hun vakantie en wij Nederlanders komen vaak bij onze oosterburen op bezoek. Dat onze leerlingen Duits krijgen is daarmee evident.

In de tweede klas is Duits verplicht, aan het einde van leerjaar 2 kunnen de leerlingen Duits kiezen in hun pakket. Leerlingen leren bij het vak Duits van alles wat hoort bij taal: spellen, idioom, spreek- en schrijfszinnen, lezen en luisteren en hoe ze zich redden in alledaagse situaties. Natuurlijk is het bezoek aan de Duitse stad Kleve voor de 3e-jaars-leerlingen het hoogtepunt.

Buiten de methode gebruiken we leesboekjes, eigen kijk-/luistermateriaal en CITO luister- en leesteksten. Het streven is dat elk leerjaar kennis maakt met Duitse jeugdliteratuur. We lezen dan klassikaal een Duits jeugdboek.

Leerlingen in de derde klas worden uitgenodigd deel te nemen aan de module 'Fit in Deutsch' van het Goethe Instituut. Daarin worden de leerlingen voorbereid op de eindtoetsen A2-niveau. Dit is een internationaal erkend certificaat. De lessen zijn hier op de locatie Hof van Delft.

“Landeskunde” (kennis van land en volk) heeft een prominente rol in de methode en daarmee ook in de lessen. Het is namelijk erg interessant te weten hoe de mensen in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland van ons verschillen en waarin ze met Nederlanders overeenkomen. Hierbij behandelen we onderwerpen zoals het “Oktoberfest”, “Weihnachten”, de dag van de Duitse eenheid, de Berlijnse muur en Duitse muziek.

Je inleven in een andere (lees Duitse) cultuur vraagt nog wel eens wat van de verbeelding van jonge mensen. Maar een open en nieuwsgierige houding naar wat bij onze Oosterburen leeft is wel zo aardig om verder te kijken dan je eigen neus lang is. In de jeugdboeken en leesteksten worden regelmatig maatschappelijke problemen aangekaart, zoals cyber mobbing of criminaliteit. En dat levert ook interessante gespreksstof op.

Hoe wordt ICT gebruikt?

Via Magister kunnen de leerlingen de digitale leeromgeving bij de methode gebruiken. Hier zijn extra oefeningen en ook een diagnostische toets te vinden, waardoor de leerlingen zich goed voor kunnen bereiden op hun schriftelijke en mondelinge overhoringen en de proefwerken.

Schrijfvaardigheid komt op verschillende manieren aan de orde, zoals bij het invullen van formulieren, in kleine e-mailtjes of blogs. In klas 3 en 4 leren de leerlingen persoonlijke en zakelijke brieven/e-mails te schrijven.

Aan de hand van kleine gesprekjes wordt in ieder hoofdstuk geoefend met spreek- en luistervaardigheid. Klas twee kent bijvoorbeeld een vlog-opdracht.

Welke methode wordt gebruikt?

De kennismaking met deze belangrijke taal vindt plaats aan de hand van de methode “TrabiTour”. Het boek is opgedeeld in negen hoofdstukken. Daar wordt aan de hand van een centraal thema (eten, feesten, sport, winkelen, leefomgeving, dieren, etc.) geoefend met lezen en schrijven, luisteren en spreken.

Elk hoofdstuk besteedt aandacht aan het vergaren van nieuwe woorden (‘Wörterlisten’) en het leren van gesprekszinnetjes (‘Plauderecken’). Alle hoofdstukken bevatten teksten die, naarmate het jaar vordert, langer worden. Uiteraard wordt door middel van de ‘Lernecken’ aandacht besteedt aan de Duitse grammatica.

In de derde klas bezoeken de leerlingen de Duitse plaats Kleve. Daar nemen ze een interview met een Duits persoon af en worden er, in het kader van 'Landeskunde', groepsopdrachten gemaakt. In klas 4 moeten de leerlingen uiteindelijk o.a. een mondeling examen afleggen.

Hoe wordt getoetst?

Er vinden per hoofdstuk twee SO's en een repetitie plaats. Luister-, gespreks-, schrijf- en leesvaardigheid kunnen als toets meetellen. In de onderbouw tellen schriftelijke en mondelinge overhoringen 1x en proefwerken 3x mee voor het rapportcijfer. In de derde en vierde klas worden, door middel van grotere/langere toetsen, de vaardigheden apart getoetst.

Er zijn vier rapportperioden per leerjaar. De school werkt met een zogenoemd “voortschrijdend gemiddelde”. Dat wil zeggen, dat in een bepaalde verhouding alle behaalde rapportcijfers blijven meetellen voor het vierde rapport dat vlak voor de zomervakantie wordt uitgereikt.

Economie

Economie

De officiële omschrijving van het vak economie luidt: *'economie is een wetenschap die zich bezighoudt met de menselijke behoeftebevrediging. De economie bestudeert keuzes die mensen maken bij de productie, consumptie en distributie van schaarse goederen en diensten'*.

Wat doe je, wat leer je?

Maar wat betekent dit nu voor jou en mij? Bewust of onbewust heb je dagelijks te maken met economie. Want je wilt nog zoveel doen, maar je hebt zo weinig tijd. Of je hebt wel tijd maar geen geld. Kortom, er moeten keuzes gemaakt worden. En dat is nu net waar het vak economie over gaat.

Tijdens de lessen worden praktische onderwerpen uit het dagelijkse leven behandeld. Hoe kun je budgetteren? Hoe werkt een verzekering? Wat is het verschil tussen een huis huren en een huis kopen? Hoe komt de overheid aan haar geld? Hoe kan ik als consument duurzaam consumeren? Naast het overbrengen van theoretische kennis en (reken)vaardigheden is er ruimte tijdens de les om je mening te vormen over de verschillende onderwerpen. Of het nu gaat over sociale zekerheid, inkomstenbelasting, keuzes van consumenten, natuur en milieu of iets anders, middels een stelling of een vraag worden leerlingen uitgedaagd hierover standpunten in te nemen en deze te beargumenteren.

Belang en burgerschap

De onderwerpen tijdens economie spelen een belangrijke rol spelen in de maatschappij en in ieders leven. Vaardigheden en basiskennis over zaken zoals sociale zekerheid, een arbeidsovereenkomst, keuzes maken als consument, overheid en bestuur, etc, zullen altijd van pas komen. Door ruimte te bieden aan de meningsvormende ontwikkeling van leerlingen, bereiden we leerlingen niet alleen maar voor op hun eindexamen, maar stimuleren we leerlingen zichzelf ook als burger te ontwikkelen.

Methode / ICT

Alle klassen (2 t/m 4) maken gebruik van de methode Pincode. De huidige 2e en 3e klassen werken al met een online lesmethode via hun chromebooks. Leerlingen leren vaardigheden om te werken met de online methode, en het werken in de google-omgeving.

Toetsvormen

Klas 2: Ieder hoofdstuk wordt afgerond met een toets. De docent bepaalt naar eigen inzicht waar een extra SO moet worden afgenomen.

Klas 3: Ieder hoofdstuk wordt afgerond met een toets. Het gemiddelde van de toetsen bepaalt het rapportcijfer voor de overgang naar klas 4. Met ingang van de PTA-periode tellen de behaalde resultaten van deze toetsen naast het rapport ook mee voor het PTA-cijfer. Daarnaast telt er ook een praktische opdracht in de vorm van een onderzoek mee voor het PTA cijfer met als eindproduct een verslag.

Klas 4: Alle stof wordt tijdens de lessen formatief getoetst. Tijdens de twee toetsweken worden summatieve toetsen van 4 hoofdstukken per toets afgenomen. Deze resultaten vormen samen met het behaalde PTA-resultaat uit klas 3 het PTA-eindcijfer.

Engels

Waarom is het belangrijk?

Leerlingen vragen zelden waarom ze het vak Engels moeten volgen. Dit geeft enigszins aan dat ze beseffen dat Engels in toenemende mate belangrijk is geworden als wereldtaal. Daarnaast bevat de Nederlandse taal steeds meer anglicismen en luistert en kijkt men veel naar Engelstalige muziek, televisie, en films. De huidige generatie gebruikt en komt veel in aanraking met Engels en daarom is het onze wens en ons streven leerlingen daar zo goed mogelijk op voor te bereiden bij het vak Engels.

Inhoud en burgerschap.

In de lessen Engels wordt aandacht besteed aan kennis van land en volk. Actuele onderwerpen uit Engelstalige landen komen terug in de teksten die behandelen uit het magazine The Wasp-reporter en de boeken die we lezen, maar daarnaast gaan de dagopeningen ook regelmatig in op de actualiteit. De gesprekken die hieruit ontstaan met een klas vormen leerlingen om actief na te denken over zichzelf en de maatschappij waar ze onderdeel van uitmaken.

ICT

We gebruiken chromebooks onder andere voor (creatieve) schrijfp opdrachten en praktische opdrachten, maar onderstrepen ook dat leerlingen in de eerste plaats met de hand blijven schrijven.

Methode en niveau

In de eerste drie jaar werken we met de methode New Interface. In de vierde klas werken we met de Wasp-reporter, een Engels tijdschrift met teksten en opdrachten. In de methode is al veel aandacht voor de verschillende vaardigheden, maar daarnaast doen we nog meer, zoals het lezen van verschillende boeken. Luistervaardigheid, leesvaardigheid, schrijfvaardigheid en gespreksvaardigheid worden in de methode en met opdrachten geoefend en ook getoetst. Zo zijn er al korte presentaties in de onderbouw en in de bovenbouw is er uiteindelijk het mondelinge examen. Uiteindelijk worden leerlingen opgeleid tot minimaal ERK-niveau B1¹ en vaak tot B2-niveau², het niveau waarop leerlingen complexere teksten kunnen begrijpen en zich over eigentijdse onderwerpen goed kunnen uiten in spreken en schrijven.

Extra

Er zijn twee mogelijkheden om meer uitdaging te krijgen als een leerling Engels te makkelijk vindt. Naast de Engels lessen is er de mogelijkheid om Anglia te volgen. Anglia is een versterkt Engels programma, waar leerlingen jaarlijks certificaten voor kunnen halen. Daarnaast is er voor sommigen de mogelijkheid om in de bovenbouw Engels op havo niveau te volgen en af te sluiten.

¹ Mensen met taalniveau B1 begrijpen teksten als ze bestaan uit woorden die veel voorkomen. Als de tekst gaat over een onderwerp waarvan iemand veel weet, bijvoorbeeld vanwege zijn of haar werk of hobby, mogen er ook moeilijkere woorden in staan. In persoonlijke brieven kunnen ze gevoelens en wensen goed begrijpen.

² Mensen met taalniveau B2 kunnen artikelen en verslagen over hun eigen interesse- en vakgebieden begrijpen. Hetzelfde geldt voor teksten over eigentijdse problemen. Ook literair proza begrijpen deze lezers meestal wel, zolang het eigentijds is.

Frans

Wat leer je bij dit vak?

Een vreemde taal leren betekent leren spreken, lezen, luisteren en schrijven in de nieuwe taal. Bij Frans leer je dan ook al snel kleine gesprekjes te voeren en zijn de leerlingen in staat om elkaar te interviewen over persoonlijke onderwerpen. De gesprekjes bouwen we uit tot bijvoorbeeld gesprekken in een winkel of restaurant. Daarnaast houden de leerlingen in klas 1 halverwege het jaar een kleine presentatie over zichzelf, hun hobby's, familie etc. We werken uiteindelijk toe naar een grotere presentatie in klas 3. Lezen doen we met verschillende leesteksten die aansluiten bij het thema van het hoofdstuk. Voor luistervaardigheid maken we – naast de luisteroefeningen uit het boek – ook gebruik van Franse liedjes. Schrijfvaardigheid wordt geoefend door het schrijven van kleine tekstjes over onderwerpen uit de leefomgeving van de leerlingen. Daarnaast besteden we aandacht aan de Franse cultuur en manier van leven.

Waarom is het vak belangrijk? Burgerschap

Frans is een wereldtaal: samen met Engels is Frans de enige taal die op alle continenten wordt gesproken. Bijna 300 miljoen mensen in meer dan 40 landen in de wereld spreken dagelijks Frans.

Daarbij is Frankrijk een van onze buurlanden en het is bij de Nederlanders nog steeds vakantieland nr. 1. Het is dan natuurlijk leuk en nuttig om jezelf in de Franse taal uit te kunnen drukken. Daarnaast is Frans een belangrijke taal voor internationaal (handels)verkeer. Frans leren is ook handig om andere Romaanse talen (Spaans, Italiaans, Portugees of Roemeens) te leren. Bovendien komt ongeveer 45 % van de actuele Engelse woordenschat oorspronkelijk uit het Frans. Frans leren bevordert dus meertaligheid, wat heel belangrijk is in onze geglobaliseerde wereld. Omdat Frans in zoveel landen in de wereld gesproken wordt, besteden we in de lessen dan ook aandacht aan culturele diversiteit. Hierdoor leren leerlingen zich open te stellen voor andere culturen en gezichtspunten. Bovendien is Frans gewoon een prachtige taal om te leren!

Hoe wordt ICT gebruikt?

Bij het vak Frans werken we uit het boek. Maar *Libre Service* is voor de leerlingen ook digitaal beschikbaar via Magister. Hier kunnen zij extra oefenen met het vocabulaire, de grammatica en de zinnen. Daarnaast maken leerlingen gebruik van Quizlet en/of Wrts, slimme online overhoorprogramma's waarmee op verschillende manieren – ook in de klas – geoefend kan worden.

Welke methode wordt gebruikt?

De methode waarmee we het vak ondersteunen is *Libre Service*. De methode bestaat uit een geïntegreerd tekst-/werkboek. Ieder hoofdstuk heeft een thema (bijv. vakantie, school, eten & drinken, vrije tijd etc.). Naast de noodzakelijke grammatica-onderdelen horen er bij ieder hoofdstuk vocabulaire en gesprekszinnnetjes die aansluiten bij het thema. Met behulp van deze zinnnetjes zijn de leerlingen al snel in staat tot het voeren van een klein gesprek of het houden van een interview. Verder maken wij in de lessen regelmatig gebruik van Franse muziek, spelletjes en andere activiteiten om ook op een manier te kunnen leren die losstaat van het boek.

Hoe wordt het vak getoetst

Bij ieder hoofdstuk geven wij twee so's en een repetitie. Daarnaast zijn er aparte lees- en luistertoetsen. De leerlingen krijgen naast de reguliere toetsen ook andere opdrachten die meetellen voor een cijfer, zoals het houden van een kleine presentatie, een interview, het maken van een uitnodiging of een poster.

Geschiedenis

Wat doen we en waarom is het belangrijk? Burgerschap

Geschiedenisonderwijs staat regelmatig in de belangstelling. Bijna altijd gaat het in publieke discussies over het vak om de gewenste inhoud van het curriculum of het gebrek aan kennis van leerlingen die de school verlaten. Geschiedenis is belangrijk voor nationale identiteit, burgerschap en de kennis hoe onze, maar ook andere samenlevingen, tot stand zijn gekomen. Bij geschiedenis onderzoekt men het verleden door middel van bronnen en proberen voor de leerlingen tot leven te laten komen. De kerndoelen voor het vak geschiedenis bestaan onder andere uit een opsomming van belangrijke hedendaagse en historische gebeurtenissen, verschijnselen, ontwikkelingen en personen.

Naast de nodige historische kennis en feiten leren leerlingen ook vaardigheden. Zoals het behandelen van bronnen, tekst gebruik, maken van samenvattingen, kritisch denken en historisch redeneren.

ICT

Op het CLD streven we ernaar dat geschiedenis niet meer een vak van alleen verhalen is, maar ook juist meegaat met de tijd door onder andere diverse ICT toepassingen in de les te gebruiken. Zo wordt de Chromebook gebruikt als naslagwerk, opzoeken van bronnen en teksten, maken van werkstukken en diverse onderwijstoepassingen om leerlingen actief deel te laten nemen met de les. In de brugklas gebruiken we als extra's ook de Playstation voor lessen over de Oude Grieken en de Oude Egyptenaren. Naast de geschiedenis proberen we als geschiedenissectie het vak te koppelen aan hedendaagse gebeurtenissen. Regelmatig wordt de actualiteit erbij gepakt en deze vergeleken met historische gebeurtenissen.

Methode

De methode die wij gebruiken heet MEMO. De methode kent een hand- en werkboek die elk opgedeeld zijn zes hoofdstukken. Ieder hoofdstuk behandelt een tijdvak uit de geschiedenis en deze zijn op chronologische wijze ingedeeld. We beginnen in klas 1 bij de Jagers en Boeren en we eindigen in klas 2 bij ongeveer de dag van gisteren. In klas 3 en 4 gaan we thematisch aan de slag. Zo leren de leerlingen in klas 3 over o.a., Nederland en Indonesië, Palestina en Israël en in klas 4 de gehele twintigste eeuw en staatsinrichting.

Toetsvormen

Het streven van de geschiedenissectie is het geven van minimaal één schriftelijke overhoring en één repetitie per rapportperiode. Binnen het jaar zijn er ook diverse praktische opdrachten die meetellen voor het rapportcijfer. Een schriftelijke overhoring telt 1x mee, een praktische opdracht telt 2x mee en repetities tellen 3x mee. Alle schriftelijke overhoringen en repetities worden gemaakt via de zogeheten OBIT-principe (onthouden, begrijpen, integreren en toepassen). De school werkt met een voortschrijdend gemiddelde waarbij ieder behaald cijfer het hele jaar blijft meetellen voor het rapport. Voor klas 3 en 4 hanteren we ook PTA-cijfers. (Programma voor Toetsing en Afsluiting) Hiervoor verwijzen wij naar het PTA-reglement van klas 3 en 4.

Godsdienst

De inhoud van het vak

Bij het vak Godsdienst maken de leerlingen kennis met verschillende godsdiensten.

In de onderbouw staat levensbeschouwing centraal. Bijvoorbeeld: leerlingen maken kennis met de betekenis van levensbeschouwing, zij leren dat er levensvragen bestaan en ook welke 6 hoofd levensvragen er ontwikkeld zijn, leerlingen gaan aan de slag met mythen en leren wat reïncarnatie globaal gezien inhoudt. Gezien het feit dat wij een christelijke school zijn, zijn Bijbelse verhalen de rode draad. Ook gaat één hoofdstuk geheel over de bijbel en zijn oorsprong en leren de leerlingen ook opzoeken in de bijbel.

In de bovenbouw worden de 5 wereldgodsdiensten nader uitgewerkt. De leerlingen leren over de globale geschiedenis van de godsdiensten en wat de kernpunten van die godsdiensten zijn. Ook wordt enigszins gekeken naar waarom daarin geloofd wordt. Daarnaast leren zij hoe de heilige gebouwen heten en ingericht zijn. Tot slot leren zij ook op welke manier de godsdiensten participeren in de wereld van nu; wat zijn de bijzonderheden in onze tijd?

Ter specificatie: in leerjaar 3 worden de drie monotheïstische godsdiensten Jodendom, Christendom en Islam behandeld en in leerjaar 4 worden het Hindoeïsme en Boeddhisme behandeld. Ook wordt in leerjaar 4 een stukje Ethiek behandeld.

Het belang van het vak en burgerschap

Een doel van het vak Godsdienst is dat leerlingen door de opgedane kennis over verschillende godsdiensten en culturen de vreemde andere beter leert begrijpen. Daardoor wordt de kans op wederzijds respect en acceptatie vergroot. Daarnaast maakt de leerling kennis met zichzelf op een onderwijskundige manier. De christelijke leerling krijgt nu een breder beeld van het Christendom. De leerling leert verder kijken dan de eigen (belevings)wereld. Dit aspect sluit goed aan op het fenomeen burgerschap wat inhoudt: de manier waarop mensen deelnemen aan de maatschappij en die helpen vormgeven. Door het vak Godsdienst leren leerlingen waarom de ander doet wat hij doet en volgt daaruit (hopelijk een vorm van) acceptatie of tolerantie.

Tot slot doen leerlingen de volgende vaardigheden op: het schrijven van verslagen, het schrijven van werkstukken en presenteren.

De methode & ICT

Gedurende alle leerjaren wordt er gebruik gemaakt van de methode "Op verhaal komen". Er wordt verder geen gebruik gemaakt van andere bronnen. Indien dat wel het geval is, dan wordt daar vanuit school voor gezorgd.

Tijdens de lessen speelt ICT geen centrale rol. Wel wordt ICT gebruikt als middel om de lessen aan te vullen of te ondersteunen. Zo worden er bijvoorbeeld vanuit verschillende websites filmpjes afgespeeld en worden presentaties in Presentatie van Google gemaakt.

Manier van toetsen

Godsdienst wordt op verschillende manieren getoetst, namelijk:

Leerlingen uit de onderbouw krijgen aan het eind van een hoofdstuk een proefwerk. Een proefwerk telt 3x keer voor het rapportcijfer. Daarnaast schrijven zij ook verslagen aan de hand van films die tijdens de les bekeken worden. Het cijfer voor de verslagen telt 1x mee. Ook wordt er in leerjaar 2 een werkstuk geschreven, dat 2x meetelt. Het gemiddelde van alle cijfers vormt aan het eind van het schooljaar het cijfer dat op het rapport komt te staan.

In de bovenbouw leerjaar 3 worden de wereldgodsdiensten Jodendom, Christendom en Islam behandeld. Per godsdienst krijgen de leerlingen één cijfer dat 1x meetelt. Dat zijn vaak kleine opdrachten, namelijk het schrijven van een verslag, het maken en presenteren van een presentatie en het schrijven van een kort informatief artikel. Daarnaast krijgen zij ter afsluiting bij elk geloof een eindtoets die 3x meetelt.

In de bovenbouw leerjaar 4 worden de wereldgodsdiensten Hindoeïsme en Boeddhisme behandeld en daarnaast ook een stukje Ethiek. Het onderdeel Hindoeïsme en Boeddhisme wordt afgerond met een eindtoets.

Lichamelijke Opvoeding

Algemeen

LO wordt aangeboden in klas 1-4. In het vierde jaar volgen de leerlingen tot de kerstvakantie LO lessen.

In de lessen LO werken we met zeer heterogene groepen: jongens en meisjes samen, van allerlei verschillend motorisch niveau. Leerlingen bewegen met elkaar en zien dat ze daarin van elkaar verschillen. We streven ernaar om zo te werken, dat de leerlingen LO ervaren als een gezamenlijk en een plezierig gebeuren.

Elke leerling moet hierbij kunnen functioneren op zijn/haar eigen niveau. Dat hij/zij dan rekening moet houden met het niveau van de medeleerlingen spreekt vanzelf.

Methode

We geven onze lessen in de zaal en op het veld. De nadruk ligt op de onderstaande onderdelen:

Turnen

- De leerling ontdekt waar zijn grenzen liggen, hij leert samenwerken, hulpverlenen, verantwoordelijkheid dragen en omgaan met allerlei verschillende bewegingssituaties, zoals springen en draaien.

Spelen

- We oefenen enerzijds met spelen die in de sport worden bedreven, anderzijds met spelen die niet zo "officieel" zijn. De leerlingen spelen met elkaar, werken samen, leren inspelen op andermans mogelijkheden, leren leiding te geven en deze te accepteren, hebben plezier in het spelen. Uiteraard oefenen we de technieken die nodig zijn om het spel te spelen.

Atletiek

- We oefenen duurlopen om de focus op de basisconditie van de leerling te leggen. Het programma is verder een bescheiden selectie van atletiekonderdelen.

Bewegen en muziek

- De leerlingen leren bewegen in het juiste tempo en ritme en inzetten op het goede moment. Daarnaast leren ze samenwerken en zich presenteren.

Zelfverdediging/stoeispelen

- We bieden de leerlingen zelfverdediging situaties aan die ze met elkaar (beoefenen. Denk hierbij aan de sporten boksen en judo.

Toetsvormen

We beoordelen een leerling op drie criteria:

- o Motorische vaardigheden (het gemak, of juist de moeite met uitvoeren van opdrachten binnen de bovengenoemde onderdelen en de ontwikkeling tijdens de lessen)
- o Gedrag (omgang met medeleerlingen en docenten);
- o Inzet en aanwezigheid (de leerling wil werken met de beschikbare mogelijkheden).

Lichamelijke Opvoeding 2

Algemeen

LO2 is een sportief vak dat leerlingen de ideale voorbereiding biedt op een succesvolle vervolgopleiding op het MBO en de toekomstige dynamische arbeidsmarkt. Door middel van de vier pijlers binnen LO2 (Les & leidinggeven, Samenwerken, Vaardigheid en een eindgesprek) leren de leerling hun kennis in de praktijk te brengen. Leerlingen maken in de onderbouw kennis met het vak LO2 en kunnen dit vak in de bovenbouw kiezen als examenvak.

Dus ben jij die sportieve, fanatieke TeamPlayer die goed kan samenwerken, gedisciplineerd is en bereid is om hard te werken, kies dan voor LO2.

Hieronder is te zien hoeveel uur LO en LO2 je per week hebt, dit is gemiddeld per jaar en kan per periode verschillen.

Doelen

Om inhoud te kunnen geven aan ons vak LO2 werken wij in leerdoelen. Er is een onderscheid in leerdoelen, namelijk: motorische leerdoelen, sociale en emotionele leerdoelen en cognitieve leerdoelen.

Burgerschap en LO(2)

Binnen het vak LO en LO2 dragen de lessen op de volgende manier bij aan het thema Burgerschap.

Allereerst hebben wij het begrip burgerschap bekeken vanuit de volgende aspecten:

- duurzame ontwikkeling,
- conflicthantering,
- sociale verantwoordelijkheid,
- gelijkwaardigheid en
- het omgaan met maatschappelijke diversiteit.

Duurzame ontwikkeling

Binnen LO zijn wij bezig met het aanschaffen van materiaal wat langdurig mee kan en gemaakt is van "oude" andere materialen. Hierin worden leerlingen meegenomen en bewust van gemaakt.

Conflicthantering is een begrip wat uitstekend past binnen zowel LO als LO2. Omgaan met winst en verlies is hier een voorbeeld van. Het samenwerken in verschillende groepen en samenstellingen creëert dat wij veel sociale verantwoordelijkheid creëren binnen de lessen LO en LO2. Denk hierbij aan de diverse opdrachten zoals het organiseren van een sportdag voor een basisschool binnen LO2 en het ontwikkelen van jouw ideale les binnen LO. De stages die voortkomen uit het PTA LO2 in ook een mooi voorbeeld op dit aspect.

Gelijkwaardigheid is iets waar wij, ondanks dat wij veel differentiatie aanbrengen, veel aandacht voor hebben. Zie hierin het proces wat wij belangrijk vinden binnen LO en LO2 naast het resultaat binnen verschillende onderdelen. Ook in groepsamenstellingen houden wij enerzijds rekening met de diversiteit van leerlingen maar passen we dit op een gelijkwaardige manier toe. Jongen-meisje

Omgaan met maatschappelijke diversiteit is iets waar wij, zowel binnen als buiten, de lessen LO en LO2 mee om moeten gaan. Op het CLD loopt een enorme diversiteit binnen geloof, etniciteit en overtuigingen. Binnen de lessen LO en LO2 zien leerlingen dat binnen de diverse onderdelen. Mooi voorbeeld is hier de sport Judo in. Hierin passen wij verschillende opvattingen binnen dezelfde sport.

Tot slot richten wij ons op voeding, vitaliteit en leefstijl. Deze aspecten zijn maatschappelijke pijnpunten die wij dagelijks zien binnen de lessen LO/LO2. Specifieke lessen gericht op gezonde voeding, dagelijkse beweegthema's en de invulling die leerlingen daar aan moeten geven buiten school zijn thema's die als een rode draad door onze lessen gaan. Dat gezegd hebbende zijn wij van mening dat de lessen LO hier niet toereikend genoeg voor zijn en pleiten wij voor meer beweging en meer uren LO/LO2.

Methode/ domeinen

Deze leerdoelen kan je leren door een keuze uit de verschillende domeinen binnen het bewegen, namelijk: spel, turnen, atletiek, bewegen en muziek, zelfverdediging en zwemmen.

Specifiek voor LO2 zijn er ook nog eindtermen die weer zijn onderverdeeld in de volgende domeinen: vaardigheden, bewegen, bewegen en regelen, bewegen en gezondheid, bewegen en samenleving.

Verder houden we rekening met de uitstroom richting het MBO in de volgende domeinen: vaardigheid, samenwerken, les en leiding en gesprek.

Vanuit vaardigheden kiezen wij de aanpak om allemaal in dezelfde taal te gaan praten en van daaruit ook een 2 deling te maken in becijfering, namelijk: proces en product.

Toetsvormen

Bij LO2 wordt 80% van het eindcijfer ingevuld door een praktische component en 20% is een theoretische component. Deze theorie wordt wel binnen de praktijksituatie getoetst.

Dit betekent dat wij geen schriftelijke toetsen in PTA-weeken hebben.

Binnen LO2 laten we een leerling tot een eindbeoordeling komen waar ook zijn/haar proces in verwerkt is door het doorlopen van de volgende 4 fases; oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, afronden/evalueren.

Maatschappijleer klas 3

Wat leer je bij maatschappijleer

Je zou kunnen zeggen dat het **DE Inburgeringscursus voor Pubers** is. Dat houdt in dat bij het vak maatschappijleer leerlingen inzicht gaan leren krijgen in hun eigen rol in de huidige samenleving. Uiteraard hoort daar ook bij dat zij het nodige leren over de werking van de democratische rechtsstaat. Het doel is om leerlingen onderbouwde meningen over maatschappelijke vraagstukken te laten vormen.

Inhoud

De onderdelen die bij het verplichte deel aan de orde komen in het vmbo zijn: cultuur en socialisatie, sociale verschillen, macht en zeggenschap, beeldvorming en stereotypering.

De doorlopende lijn bij maatschappijleer is het analyseren van maatschappelijke vraagstukken vanuit verschillende perspectieven of invalshoeken. Leerlingen leren op basis daarvan een beargumenteerd standpunt innemen. De actualiteit speelt een belangrijke rol. Leerlingen hoeven geen nieuwsfeiten te leren, maar ze leren actuele ontwikkelingen in perspectief te plaatsen.

Met behulp van deze instrumenten leren we leerlingen ook om op een gestructureerde manier naar hun eigen omgeving te kijken. Een van de onderdelen daarvan is het kritisch leren omgaan met (sociale) media.

Waarom is het belangrijk? Burgerschap

Maatschappijleer is voor alle leerlingen een onmisbaar onderdeel van hun **burgerschapsvorming** (erg actueel politiek onderwerp nu). Het levert een bijdrage aan kritisch denken, mediawijsheid, informatievaardigheden, communiceren, samenwerken en ook sociale en culturele vaardigheden.

Het vak is een verplicht schoolexamenvak, dit houdt dat het eindcijfer maatschappijleer leerjaar 3 meetelt bij het eindexamen in klas 4.

ICT gebruik

Er wordt regelmatig formatief getest via diverse digitale programma's om te meten hoe het staat met de kennisvergarig. Via andere programma's krijgen leerlingen digitale opdrachten rondom de actualiteit.

Methode

Gekozen is voor methode Thema's Maatschappijleer van de uitgever Essener omdat deze de eisen van het examenprogramma dekt. Dit is de basis voor de lessen.

Aan bod komen de volgende onderwerpen: Jongeren, Politiek, Pluriforme Samenleving, Nederland en de wereld, Media, Werk, Criminaliteit en Relaties.

Naast de boeken wordt er veel gebruik gemaakt van diverse media om de actualiteit de klas in te halen. Ook worden de volgende vaardigheden geoefend: spreken, luisteren, argumenteren, debatteren, presenteren.

Toetsvormen

Er wordt schriftelijk getoetst door middel van repetities per hoofdstuk en grote examentoetsen per twee hoofdstukken.

Er zijn diverse opdrachten waaronder een maatschappelijke analyse maken van diverse nieuwsitems en vakoverstijgende samenwerking met het vak Nederlands: leerlingen moeten hun mondelinge taalvaardigheid laten zien bij het vak Nederlands, over een maatschappelijk vraagstuk. Inhoudelijk moet dat voldoen aan de eisen bij maatschappijleer.

In klas 3 staan alle cijfers voor maatschappijleer in het PTA in Magister.

Maatschappijkunde klas 4

Dit is een keuze examenvak voor VMBO 4. Maatschappijkunde bereidt leerlingen voor op tientallen sociale, juridische en bestuurlijke opleidingen in het MBO. Denk aan de sector zorg & welzijn, opleidingen als sociaal-pedagogische hulpverlening, bestuurskunde en communicatie in het HBO en voor de doorzetter opleidingen zoals psychologie, rechten en sociale en politieke wetenschappen op de universiteit.

Via maatschappijleer/kunde krijgen leerlingen kennis vanuit verschillende sociale en politieke wetenschappen:

Het biedt leerlingen verdieping. Vooral vanuit de sociologie en de politicologie wordt er gekeken naar maatschappelijke verschijnselen. Leerlingen leren deze verschijnselen op hun eigen niveau analyseren en maken zo kennis met denk- en werkwijzen die zij in vervolgoopleidingen kunnen gebruiken en uitbouwen.

Inhoud

Het examenprogramma maatschappijkunde bevat de volgende onderdelen (domeinen): politiek en beleid, mens en werk, criminaliteit en rechtsstaat, massamedia en pluriforme samenleving. Daarnaast leren leerlingen met behulp van de verschillende benaderingswijzen een maatschappelijk vraagstuk te analyseren en daarbij oog te hebben voor de normen, waarden en belangen die daar een rol bij spelen.

Maatschappijkunde is gericht op verbreding en verdieping. Verbreding doordat er meer en andere domeinen aan bod komen dan bij maatschappijleer. Verdieping omdat de kennis en vaardigheden intensiever aan bod komen.

Burgerschap

Maatschappijkunde levert een bijdrage aan kritisch denken, mediawijsheid, informatievaardigheden, communiceren, samenwerken en ook sociale en culturele vaardigheden.

ICT gebruik

Tussendoor bouwen de leerlingen een actualiteitendossier op gedurende het jaar: een *PO* (praktische opdracht) Zij leren nieuwsberichten van hun keuze analyseren in steeds uitgebreidere vorm, en bouwen aan hun begrippenkennis.

Ook wordt er regelmatig formatief getest via diverse digitale programma's om te meten hoe het staat met de kennisvergaring.

Methode

Gekozen is voor de methode van de uitgever Essener omdat deze de eisen van het examenprogramma van de beide vakken dekt. Er zijn vijf examenkaternen Maatschappijkunde: Politiek en beleid, Criminaliteit en rechtsstaat, Pluriforme Samenleving, Werk, Media.

Naast de boeken wordt er veel gebruik gemaakt van diverse media om de actualiteit de klas in te halen. Ook worden de volgende vaardigheden geoefend: spreken, luisteren, argumenteren, debatteren, presenteren.

Toetsvormen

Alle vijf de eerdergenoemde katernen worden getoetst: iedere PTA-week een *schriftelijke examentoets*. In de laatste PTA-week is er ook een **mondeling**: inzicht laten zien in de samenleving en het kunnen doen van een maatschappelijke analyse. De leerlingen doen dit mondeling in duo's tegenover één docent. Iedere leerling wordt individueel beoordeeld.

ICT gebruik

Tussendoor bouwen de leerlingen een actualiteitendossier op gedurende het jaar: een *PO* (praktische opdracht) Zij leren nieuwsberichten van hun keuze analyseren in steeds uitgebreidere vorm, en bouwen aan hun begrippenkennis.

Ook wordt er regelmatig formatief getest via diverse digitale programma's om te meten hoe het staat met de kennisvergaring.

Muziek

Wat leer je bij dit vak?

In klas 1 wordt een muzikaal begin gecreëerd op het keyboard en de gitaar. Na deze twee start projecten gaan leerlingen in bands leren spelen en een eigen keuze maken voor bepaalde instrumenten: zang, piano, gitaar, basgitaar, drums of een instrument dat de leerling zelf meeneemt of al bespeelt en niet in het lokaal staat. Mocht een leerling extra muzikales willen volgen, dan kunnen leerlingen zich opgeven voor een keuzewerktijdmoment in klas 1 en 2. Mocht een leerling er mee door willen in de bovenbouw (klas 3 en 4), dan kan hij of zij auditie doen voor muziek in de bovenbouw, waar enig niveau wordt gevraagd. Als een leerling twee jaar gemotiveerd heeft meegedaan bij muziek in de onderbouw, is het startniveau in principe voldoende. Er wordt geen centraal eindexamen gedaan in de bovenbouw.

Waarom is het vak belangrijk? Burgerschap.

Muziek is voor iedereen bekend. Velen houden ervan. Sommigen luisteren er heel graag naar en anderen hebben zelfs als hobby al het bespelen van een instrument. Het doel bij muziek in klas 1 en 2 is een basis leggen voor muzikale vaardigheden bij alle leerlingen, zowel op zang- als instrumentgebied. Na twee jaar muziek te hebben gevolgd, weten alle leerlingen van zichzelf of ze door willen met zingen of het bespelen van een instrument, of juist niet. De manier van werken bij muziek is belangrijk voor het procesdeel van het cijfer en daarmee laten we zien hoe belangrijk we inzet en houding vinden. Ook met minder sterke muzikale vaardigheden en een sterk proces kunnen leerlingen een voldoende halen bij de projecten. Muziek is belangrijk vanuit burgerschapsperspectief. Hoe help je elkaar om een hoger cijfer te krijgen? Wanneer klinkt een liedje goed samen? Hoe hard kan jouw instrument qua volume staan zonder dat het het geheel in de band overstemt? Hoe moet je samenwerken? Hoe ga je om met (vaak dure) spullen? Dit soort vragen staan centraal bij de muzieklessen waar leerlingen er gaandeweg de onderbouw achter komen of muziek iets voor hen is waar ze verder mee in hun leven willen.

Hoe wordt ICT gebruikt?

De Chromebook speelt een onmisbare rol in de muzieklessen. Al het materiaal dat wordt gebruikt in de lessen, is te vinden bij de digitale methode en muziekbladen worden gedeeld via de Google Drive-omgeving. Hierdoor is heel veel differentiatie mogelijk in de lessen, omdat alle leerlingen op een eigen niveau en met een eigen instrument kunnen werken. Songteksten kunnen in de gedeelde werkomgeving samen worden bewerkt zodat zichtbaar is wie welk gedeelte zingt en ga zo maar verder. Tot slot kan een leerling niet alleen via notenschrift, maar ook via beeldmateriaal voorgespeeld krijgen wat zijn of haar eigen partij is.

Welke methode wordt gebruikt?

Zowel de eerste als de tweede klas werkt op mavo met Musicbox. 2H werkt met BeatsNbits. Leerlingen kunnen in de digitale methode op hun eigen niveau werken. Leerlingen kiezen hun eigen niveau en eigen instrument uit. Leerlingen werken in de praktijk vanuit een nieuwe situatie: ze lopen ergens tegenaan en moeten beter worden op het instrument om mee te kunnen spelen met een lied. In de lessen wordt regelmatig verwezen naar de digitale methode als leerlingen iets zelf uit moeten zoeken wanneer ze op een instrument spelen. Zo is elke leerling zelfstandig bezig met zijn of haar Chromebook bij het verwerken van de muzikale vaardigheden en in de lessen volgt de persoonlijke begeleiding. Los van de digitale methode wordt er bij muziek gewerkt met zelf uitgewerkte muziek uit de Top 40, wat motiverend werkt voor velen, omdat dat herkenbare muziek is.

www.musicboxmethode.nl - de methodewebsite voor 1M en 2M

www.beatsnbits.nl – de methodewebsite voor 2H

Hoe wordt het vak getoetst?

Toetsing van de vaardigheden vindt altijd klassikaal plaats nadat er een aantal weken is geoefend op een lied. Een leerling kan ervoor kiezen samen te spelen met andere leerlingen, wat het cijfer verhoogt. Iemand kan er ook voor kiezen het cijfer alleen te halen, maar bijvoorbeeld op een hoger niveau of de leerling voert hetzelfde lied op meerdere instrumenten uit. Als laatste is het ook mogelijk om medeleerlingen te helpen en een positieve rol te spelen in het groepsproces, wat meeweegt in de beoordeling. Klas 2 gaat door op het brugklas programma, maar dan wordt een hoger beheersingsniveau verwacht en waardoor de becijfering iets strenger is. Bij faalangstige leerlingen wordt meer één op één becijferd en kijken er geen leerlingen mee. Voor hen is ook iets meer tijd ingeruimd om meerdere pogingen te hebben bij het halen van een cijfer.

Natuurkunde

Wat leer je bij dit vak?

Vraagt u zich ook wel eens af...

...waarom een tas zwaarder lijkt als je deze met gestrekte armen draagt?

...waarom een zekering (stop) thuis soms doorslaat?

...hoe die regenboog nu eigenlijk ontstaat en nooit eindigt bij een pot met goud?

En wist u dat...

...geluid plus nog meer geluid soms stilte oplevert?

...dat gewicht niet in kilogram gemeten mag worden?

Waarom is het vak belangrijk? Burgerschap

Het vak natuurkunde geeft antwoord op deze vragen. We proberen daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de belevingswereld van leerlingen. De theorie achter het alledaagse ontdekken is de kracht van het vak. Het kunnen interpreteren van onderzoek en kritisch kijken naar resultaten is steeds belangrijker in de tijd waarin 'wetenschap maar een mening is'. Waar zinvol oefenen we ook samenwerkingsvaardigheden, bijvoorbeeld bij practica.

Hoe wordt ICT gebruikt?

In het algemeen gebruiken we vaak spreadsheet voor tabellen en grafieken. En Google docs voor verslagen. Af en toe een diagnostische Kahoot! en natuurlijk plaatjes en video van internet zodat je luistert, leest én kijkt voor je gaat oefenen.

Voor 2-4 Mavo: op de laptop op school of thuis kun je oefenen met extra diagnostische toetsen, flipcards ed. In de bovenbouw raad ik de video's van Meneer Wietsma aan als herhaling.

Voor 2 Havo is een hele serie video's beschikbaar waarin alle stof wordt uitgelegd. Die worden bekeken als onderdeel van de les, of achteraf als herhaling. Allemaal terug te vinden op youtube en de ELO.

Welke methode wordt gebruikt?

Klas 2-4 mavo gebruikt de methode NOVA-Max. Er is een volledig nieuwe digitale versie én een boek. Zo is er keuze om te gebruiken wat het prettigst werkt. De methode geeft heel duidelijke de leerdoelen per paragraaf aan. Aan het eind is een samenvatting en begrippenlijst voor een optimale voorbereiding op de toets.

Klas 2H gebruikt dezelfde methode als op het Molenhuispad, Overal Nask.

Hoe wordt het natuurkunde getoetst?

In klas 2 en 3 is er per hoofdstuk een repetitie als afronding. Daarnaast meestal 1 SO over een kleiner deel van de stof. Bij het doen van een practicum hoort vaak een verslag met een cijfer. Daarin wordt bv ook het maken van tabellen en grafieken beoordeeld.

In klas 4 heeft ieder hoofdstuk een diagnostische toets om te kijken waar kennis op peil is en waar niet. In PTA 2 en 3 is er over de behandelde hoofdstukken 1 grote schriftelijke toets voor het schoolexamen.

Nederlands

Wat leer je bij Nederlands?

We leren de leerlingen kritisch nadenken, gedegen feitenonderzoek te doen en we leren ze presenteren. We leren de leerlingen de verschillende spelling- en grammaticaregels, zodat ze een goede tekst, brief of betoog kunnen schrijven met correct geformuleerde zinnen. Bij fictie leren we de leerlingen zich te verplaatsen in de hoofdpersoon van het verhaal, zo leren ze zich in te leven in andere personen, zodat ze er ruimdenkender van worden.

Waarom is het vak belangrijk? Burgerschap

Nederlands is de basis voor alle andere vakken. Het is voor iedereen belangrijk om te kunnen lezen, schrijven, spreken en luisteren. Met deze vaardigheden kun je optimaal meedoen in de maatschappij.

Welke methode/ ICT wordt gebruikt?

We gebruiken hiervoor de methode Talent. Naast het lesboek maken we gebruik van het digitale lesmateriaal van de methode. Ook zorgen we voor genoeg aanbod buiten het boek, zoals tekstfragmenten, filmpjes, digitale quizen en zelfontwikkelde modules.

In het lesboek komen verschillende onderdelen aan bod:

- Lezen: We lezen verschillende soorten teksten, zoals krantenartikelen, interviews, columns etc. Bij deze teksten staan opdrachten om de teksten beter te begrijpen.
- Schrijven: We leren verschillende soorten teksten schrijven, rekening houdend met verschillende doelgroepen en schrijfdoelen. Belangrijk is hierbij dat je goede zinnen leert maken (formuleren) en zonder grammatica en/of spelfouten schrijft.
- Woordenschat: Elk jaar leren we nieuwe woorden en uitdrukkingen.
- Fictie: Dit komt in de methode aan bod d.m.v. boekfragmenten en poëzie. Ook lezen we iedere les 10 minuten en de boeken verwerken we d.m.v. verschillende opdrachten
- Spreekvaardigheid: We oefenen spreekvaardigheid door middel van spreekbeurten, boekenbeurten, presentaties en debatteren.

Hoe wordt het vak getoetst?

In klas 1 t/m 3 worden per periode de volgende onderdelen afgenomen:

- 1-2 so's (leesvaardigheid, schrijfvaardigheid, grammatica, spelling, woordenschat)
- 1 repetitie
- cijfer voor betrokkenheid (spullen en huiswerk in orde)

PTA-programma

In klas 3 werken we naast de bovenstaande zaken ook aan diverse (samenwerkings-)opdrachten, zoals een spreekbeurt en een schrijfproject. Ook fictie -korte verhalen en een leesboek- wordt getoetst.

In klas 4 werken we met modules voor taalvaardigheid, solliciteren en debatteren. Ook nemen we een kijk- en luisteropdracht af en houden de leerlingen een sollicitatiegesprek n.a.v. een zelf geschreven sollicitatiebrief. Fictie komt nogmaals langs, maar dan in de vorm van een film/ documentaire met vragen.

Ondernemen

Wat leer je bij dit vak?

Bij ondernemen denkt iedereen aan veel winst maken en goede verkoopgesprekken. Echter is ondernemen meer dan dat. Bij ondernemen maak je kennis met ondernemersvaardigheden en die zijn niet alleen handig als je later ondernemer wil worden.

Het gaat om:

- presenteren;
- verkopen;
- reflecteren;
- creativiteit;
- denken in oplossingen;
- verantwoordelijkheid nemen.

Belang van ICT-vaardigheden

Daarnaast wordt er ook veel aandacht besteed aan ICT-vaardigheden. Deze lopen als een rode lijn door het programma. Leerlingen moeten kunnen werken met google presentaties voor maken van hun pitch of op google sheets eenvoudige berekeningen kunnen toepassen voor hun investering of omzetberekening.

Deze vaardigheden ontwikkel je vooral in de praktijk.

Het programma is zodanig vormgegeven dat het goede bouwstenen meegeeft voor het vervolgonderwijs op het gebied van ondernemen. Na afronding van het programma in de onderbouw (en de bovenbouw*), ontvangen leerlingen een certificaat met de onderdelen die met een voldoende zijn afgesloten.

Waarom is dit vak belangrijk en burgerschap?

Het is inmiddels een trend dat steeds meer mensen voor zichzelf gaan werken. Het aantal zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel) neemt toe in vergelijking met mensen die in loondienst zijn. Dat betekent dat de kans groot is dat een groot deel van onze leerlingen later ook als zzp'er aan de slag kunnen gaan. Hieruit is behoefte ontstaan om het vak ondernemen op de locatie Hof van Delft (mavo) te ontwikkelen.

Methode en korte omschrijving per leerjaar

Er is geen vaste methode maar leerlingen maken opdrachten die op de ELO danwel via magister worden gedeeld. De opdrachten zijn terug te vinden per leerjaar in de map van ondernemen.

Leerjaar 1

Elke brugklas krijgt acht weken een blokuur ondernemen. Ze maken kennis met het verkopen, etaleren, samenwerken, marketing etc. Tijdens deze lessen brengen leerlingen ook een bezoek aan een bedrijf of krijgen een gastles van een (jong) ondernemer.

Leerjaar 2

In leerjaar twee volgen de leerlingen een half jaar het vak ondernemen (start september of februari). Er worden bedrijfjes gevormd van c.a. vier leerlingen met het doel om tijdens de kerst- of zomermarkt zoveel mogelijk omzet te maken.

Het maken van omzet of winst is niet het voornaamste doel; het gaat om de ervaring. Tijdens de lessen doorlopen de leerlingen met hun bedrijfje het proces van idee en het regelen van financiering (pitchen), tot aan de verkoop en evaluatie. Een centraal moment vormt het houden van pitch waarbij leerlingen hun idee ook moeten presenteren voor een jury, om het startkapitaal te krijgen. Leerlingen worden beoordeeld op inhoud (product en verkoop) en het proces (samenwerking).

In leerjaar 3 en 4 wordt op dit moment geen ondernemen aangeboden. Wij onderzoeken de mogelijkheden of we in de toekomst het nieuwe praktijkgericht programma economie en ondernemen kunnen aanbieden. Deze keuze is nog niet gemaakt.

Scheikunde

Wat leer je bij dit vak?

Elke stof bestaat uit moleculen. Moleculen zijn weer opgebouwd uit en atomen. Bij scheikunde gaat over de samenstelling van stoffen en hoe deze stoffen op elkaar reageren. Misschien heb je ook wel eens over het periodiek systeem der elementen gehoord. Dit is een tabel waarin alle bekende chemische elementen systematisch zijn gerangschikt. Verder komen er begrippen naar voren zoals, hydrofiel en hydrofoob, zuren en basen, scheiden en ontleden. Je gaat aan de slag met reacties. Je leert welke stoffen je bij elkaar kan gooien en welke je beter bij elkaar uit de buurt kan houden. Kortom voor het vak scheikunde leer je theorie, practicum vaardigheden, onderzoeksvaardigheden, rekenvaardigheden en verslaglegging.

Daarom is het vak belangrijk, en burgerschap.

Het milieu en duurzaamheid is een belangrijk thema binnen de scheikunde. Mensen, dieren en planten staan in wisselwerking met elkaar en hun milieu. Technologische en natuurwetenschappelijke toepassingen kunnen de duurzame kwaliteit daarvan zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden. Actief burgerschap komt voor scheikunde neer op de zorg om het milieu en het positief beïnvloeden van de veiligheid. Verder leer je beargumenteerd een oordeel te geven over een situatie in de natuur of een technische toepassing, en daarin onderscheid maken tussen 'fake news', meningen en feiten.

Hoe wordt ICT gebruikt?

De lessen bestaan uit theorie gecombineerd met digitaal lesmateriaal waarbij de leerlingen de theorie verwerken met behulp van opdrachten uit de, bij de methode behorende, werkboeken. Bij het digitaal maken van opdrachten kan er meteen feedback gegeven worden. Extra diagnostisch toetsen is mogelijk en flip cards worden ingezet om begrippen te leren. De uitleg wordt gegeven met behulp van Google presentaties, er wordt daarbij gebruik gemaakt van video's en afbeeldingen. Bij verslaglegging maken we gebruik van Google docs, spreadsheets en presentaties. Kahoot wordt ingezet om spelenderwijs diagnostische te toetsen

Welke methode wordt gebruikt?

Voor het vak scheikunde wordt er gebruikt gemaakt van de methode NOVA-MAX. Je mag zelf kiezen of je uit het boek werkt of digitaal op je chromebook. Per paragraaf zijn de leerdoelen duidelijk opgesteld. Een samenvatting en het begrippenlijst aan het einde van het hoofdstuk kunnen gebruikt worden om te leren voor de toets. De digitale methode biedt tevens ruimte voor differentiatie op niveau van tempo en verdieping van leerstof.

Hoe wordt het scheikunde getoetst?

De online methode geeft je inzicht in je studievoortgang. Bij scheikunde is er per hoofdstuk een repetitie ter afronding van het hoofdstuk. Deze tellen mee voor het PTA. Handelingsdelen zoals het doen van een practicum en verslaglegging hiervan zijn ook opgenomen in het PTA. SO's tellen niet mee voor het PTA. In PTA 1, 2 en 3 worden alle hoofdstukken getoetst die tot dan toe besproken zijn. Zie voor uitgebreide informatie het PTA-reglement.

Technologie & Toepassing

Wat leer je bij dit vak?

Bij het vak Technologie & Toepassing (T&T) werken de leerlingen d.m.v. een projectmatige aanpak aan realistische vraagstukken vanuit het bedrijfsleven of maatschappelijke instelling rond de toepassing van techniek en technologie. Het gaat hierbij niet alleen om het eindresultaat (voldoet het product aan de wensen van de opdrachtgever), maar juist ook om het proces (hoe is het product tot stand gekomen). De leerling wordt zich bewust van zijn eigen competenties en vaardigheden.

Waarom is het vak belangrijk? Burgerschap

Het vak past in het beleid om op de locatie, vaardigheden een belangrijke plek in het onderwijs te geven en sluit aan bij de uitgangspunten van burgerschapsvorming, waarbij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties centraal staat. Leerlingen moeten bijvoorbeeld leren om samen te werken, hun mening leren vormen en die van anderen respecteren. Daarnaast is een belangrijk uitgangspunt dat de leerling een bewuste keuze kan maken voor een (technische) vervolgopleiding.

Hoe wordt ICT gebruikt?

Tijdens de projecten maken de leerlingen gebruik van o.a. de volgende technische toepassingsmogelijkheden: Lego Mindstorms/Spike, Arduino, MicroBit, laser/vinyl snijden (Inkscape), 3D printen (SketchUp, Thinkercad), VR (CoSpaces EDU)

Welke methode wordt gebruikt?

De door het CLD ontwikkelde projecten vormen de basis van het lesmateriaal. Deze projecten zijn geschreven in samenwerking met het technisch bedrijfsleven en vervolgopleidingen. Ze sluiten aan op het examenprogramma T&T. In negen weken doorlopen de groepen de volgende vier fasen: oriëntatie, voorbereiding, uitvoering en afronding. Na elke fase is er een GO/NO GO (reflectie) moment.

In de *oriënterende fase* maken de leerlingen kennis met het project. Ze vormen zich een beeld van de opdracht. Vragen die naar voren komen: Welk eindproduct wordt er van ons verwacht? Welke taken/deelproducten zijn er? Wie doet wat? Wat zijn de eisen? Hoe moet het eindproduct opgeleverd worden? Wat zijn de beoordelingscriteria?

Tijdens de *voorbereidende fase* buigen de groepen zich over de huidige situatie. Ze onderzoeken wat er al is ontwikkeld. Ook maken ze zichzelf de nodige voorkennis eigen. In deze fase past een excursie naar bedrijf (opdrachtgever) of vervolgopleiding.

Bij de *uitwerkfase* zijn de leerlingen bezig hun eigen oplossing of product te ontwerpen.

In de *afrondende fase* wordt het eindproduct gepresenteerd. De presentatievorm verschilt per project.

In klas 3&4 wordt na afloop van ieder project het individuele portfolio bijgewerkt. Er wordt daarbij gereflecteerd en het project en de persoonlijke groei worden vastgelegd.

- *Werkvelden examenprogramma T&T*

Hieronder een indruk van de opbouw van het programma. Omdat de projecten ontstaan n.a.v. realistische opdrachten vanuit het bedrijfsleven kunnen de opdrachten dus per schooljaar wel verschillen. Het uitgangspunt is dat de leerlingen kennis maken met minstens 4 van de 8 werkvelden, zodat ze een divers beeld krijgen van de toepassingen van technologie in onze maatschappij.

Klas 1

In klas 1 maken de leerlingen kennis met het vak T&T (heel jaar, 2 uur per week). We starten met het project "Hakken & Zagen" waarbij we ze allerlei maak vaardigheden aanleren. Het 2e project heeft als thema "Vervoer", waarbij ze een ballonwagen maken en een drone vliegwedstrijd gaan doen. Daarna gaan ze aan de slag met project "Bouwen", waarbij ze het hele ontwerpproces doorlopen tijdens het ontwerpen van een vogelhuis. Tijdens het laatste project "Expo2040" maken de leerlingen een ontwerp voor in de toekomst. Het jaar wordt dan ook afgesloten met een tentoonstelling voor ouders en genodigden.

Daarnaast krijgt elke leerling in het eerste jaar nog het vak T&T+ (9 weken, 2 uur per week). Tijdens deze lessen maken ze d.m.v. korte workshops kennis met verschillende technologische toepassingsmogelijkheden. De volgende onderwerpen komen aan bod:

elektrotechniek, laser/vinyl snijden, 3d printen, programmeren, presenteren kun je leren.

Klas 2

In het 2^e jaar maken de leerlingen een keuze uit 2 van de 4 competentievakken (Beeldend, LO2, Ondernemen of T&T). Ze volgen elk competentievak dan een half jaar. Bij T&T klas 2 zijn er 2 projecten van elk 9 weken, 2 uur per week. De opdrachten zijn Escapebox maken i.s.m. Science Centre Delft en het project Zeepkist bouwen, waarbij ze deze in wedstrijdvorm ook echt gaan uittesten.

Klas 3

In leerjaar 3 kiezen de leerlingen een vakkenpakket. Het vak T&T kan net als andere vakken gekozen worden in de sector en is ook een officieel examenvak. Het komt op het diploma en telt gelijk als alle andere vakken. Er zijn 4 projecten van elk 9 weken, 3 a 4 uur per week.

In dit jaar gaan de leerlingen aan de slag met het ontwerpen van een Tiny House, bedenken ze een relatiegeschenk voor een zelfgekozen bedrijf, gaan ze aan de slag met VR, optimaliseren ze het automatiseringsproces van Ter Laak Orchideeën en het ontwikkelen van een natuurlijke energiedrank i.s.m. MBO Food Lentiz.

Klas 4

In klas 4 werken de leerlingen in groepjes steeds zelfstandiger aan de opdrachten. Er zijn 3 projecten van elk 9 weken, 4 uur per week. Samen met de Gemeente Delft aan een Bouw & Infra project, obstakels bouwen en drone vliegen i.s.m. ROC Mondriaan en ontwerpen ze uiteindelijk met de meesterproef een technologische oplossing voor een zelfgekozen bedrijf.

Hoe wordt het vak getoetst?

De leerlingen werken in groepsvorm aan de opdracht. De beoordeling van T&T projecten is opgedeeld in een product resultaat (40%) en een proces resultaat (60%). Het gaat dus voor een heel groot deel over het proces. Het product wordt beoordeeld aan de hand van een opgegeven programma van eisen door docent/opdrachtgever. De presentatievorm verschilt per project. Tijdens de eindpresentatie is de opdrachtgever ook aanwezig.

Het proces gaat over de manier waarop de leerling handelt in de verschillende fasen van de opdracht. Het heeft een weging van 60% van het eindcijfer. Het proces wordt gewaardeerd d.m.v. de GO-NO-GO momenten tijdens het project.

We sluiten T&T in klas 4 uiteindelijk af met een assessment. Dit is een gesprek waarbij het individuele portfolio, waarin de verschillende projecten kort in woord/beeld zijn vastlegt, de basis vormt. Welke keuzes heb ik gemaakt en waarom? Wat is mijn rol geweest in het groepsproces? Heb ik voldaan aan de vooraf gestelde leerdoelen?

Meer informatie over de toetsing en weging van T&T in de bovenbouw is te vinden in het PTA-reglement.

Wiskunde

Wat leer je bij dit vak?

In elk leerjaar werken wij met twee boeken die de volgende vier domeinen behandelen:

- Rekenen, meten en schatten
- Algebraïsche verbanden
- Meetkunde
- Informatieverwerking en statistiek

De manier van werken in alle leerjaren is nagenoeg gelijk, waarbij de zelfstandigheid naarmate de leerjaren vorderen, wordt uitgebreid.

Er wordt gewerkt met studiewijzers waarin per les wordt aangegeven welke stof wordt behandeld en welk huiswerk de volgende les moet zijn gemaakt en nagekeken. Het zelf nakijken van het werk vinden wij belangrijk om de leerling een kritische houding te laten aannemen ten aanzien van het eigen werk. De antwoorden (niet de uitwerkingen) kunnen de leerlingen terugvinden op de elektronische leeromgeving (ELO).

Daarnaast is wiskunde een universele taal, waarbij wij de leerlingen aanleren om netjes te werken en om een juiste manier van notatie te gebruiken.

Waarom is het vak belangrijk? Burgerschap

Wiskunde is overall om ons heen, maar zijn ons daarvan niet altijd even bewust. Ons doel is om leerlingen dit juist wel te laten ervaren. Bijvoorbeeld door te kijken naar kortingen in winkels en op websites, de verhouding tussen afstanden en snelheden, gps-lokalisering en goniometrie.

Burgerschap komt in ons vak tot uiting in het feit dat we onze leerlingen kritisch laten kijken naar grafieken en statistieken en het juist interpreteren. We laten ze aan de hand van praktische opdrachten leren, hoe ze met anderen samen moeten werken. Tijdens zelfstandig werken in de klas krijgen ze ook de ruimte om elkaar te helpen met eventuele moeilijke opgaven.

Hoe wordt ICT gebruikt?

We werken hoofdzakelijk uit het boek. Bij het aanbieden van extra oefeningen maken de leerlingen gebruik van het materiaal in de digitale omgeving. Ook kunnen ze hun werk zelf nakijken op de Elo.

Welke methode wordt gebruikt?

In alle leerjaren van de Mavo maken wij gebruik van de methode Getal en Ruimte. In de Havo 2 klas gebruiken we de methode Moderne Wiskunde. Dit zijn gestructureerde methoden, waarbij de leerlingen stap voor stap door de lesstof worden begeleid en waarbij veel oefeningen worden aangeboden. De onderdelen komen per leerjaar opnieuw aan bod en worden dan verder uitgediept.

Daarnaast is er ook de mogelijkheid dat leerlingen gebruik maken van de digitale versie van de methode. De methoden worden waar nodig aangevuld met extra materiaal (uitleg, filmpjes, oefeningen) op de ELO. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een diagnostische toets in de methode Getal en Ruimte en de zelf test in Moderne Wiskunde, die in grote lijnen overeenkomt met de daadwerkelijke toets.

De structuur van een les ziet er over het algemeen als volgt uit:

- Bespreken van een selectie van het gemaakte huiswerk, aangegeven door zowel leerling als docent.
- Instructie nieuwe stof aan de hand van voorbeeldopgaven.
- Tijd om zelfstandig aan het werk te gaan met huiswerkopdrachten.

Tijdens het zelfstandig werken heeft de docent ruimte om leerlingen individueel te begeleiden. Eventueel kunnen leerlingen die uitvallen op de lesstof extra ondersteuning krijgen bij de kw-uren. Ze moeten zich wel hiervoor opgeven.

Hoe wordt het vak getoetst?

We werken met vier verschillende toetsvormen: SO (alleen in klas 1), Repetitie en Praktische Opdrachten en de formatieve toetsen.

Naarmate een leerling in een hoger jaar komt, krijgt hij of zij minder cijfers per periode om hen uiteindelijk voor te bereiden op het eindexamenprogramma.

In klas 1MH streven we naar drie à vier cijfers per periode.

In klas 2M en 3M zullen er ongeveer 3 cijfers per periode worden gegeven.

Klas 2H gaat na januari meedoen met de toetsweken van het Molenhuispad, en zullen dan één cijfer per periode krijgen, de cijfer in de toetsweek

Er zijn vier rapportperioden per leerjaar. De school werkt met een voortschrijdend gemiddelde waarbij alle behaalde cijfers blijven meetellen voor het eindrapport.

Bevorderingsnormen | van klas 1MH naar klas 2M/H

De cijfers van alle vakken wegen even zwaar (de cijfers voor projecten en rekenen tellen niet mee). Niet alleen cijfers zijn belangrijk bij bevordering naar een volgende klas. Zaken als werkhouding, motivatie en inzicht worden meegewogen. Van de som van de behaalde cijfers wordt bij de beslissing als volgt gebruik gemaakt, uitgaande van 13 vakken:

1. som van alle vakken > 97 : bevordering vindt plaats volgens onderstaand schema:

MH1 → M2 of H2 (zie hieronder)

2. $78 \leq$ som van alle vakken ≤ 96 : bevordering vindt plaats volgens onderstaand schema:

MH1 → M2

3. som van alle vakken < 78 : bevordering vindt plaats volgens onderstaand schema:

MH1 → M2 of KB2

Opmerkingen

- 1 Bij drie of meer tekorten wordt gehandeld alsof de som ≤ 78 .
- 2 In de som van de 13 vakken is het cijfer voor het vak project niet opgenomen. Bij een onvoldoende wordt gehandeld alsof de som ≤ 78 .
- 3 Zittenblijven is in principe niet mogelijk. Er zijn echter situaties denkbaar waarin een keuze voor zittenblijven redelijk is, bijvoorbeeld wanneer een leerling een groot deel van het jaar ziek is geweest; dit wordt dan bij de beslissing meegewogen. Argumenten die een rol kunnen spelen, betreffen:
 - Persoonlijke omstandigheden (ziekte, gezinsomstandigheden)
 - Gegevens over motivatie, faalangst, welbevinden, dyslexie, enz.
 - Gedrag, werkhouding, huiswerk, enz.
 - Vroege leerling die er nog niet helemaal aan toe was, maar wel progressie laat zien

NB. Alle rapportcijfers worden berekend volgens het voortschrijdend gemiddelde.

(Bij het voortschrijdend gemiddelde tellen alle behaalde cijfers gedurende het schooljaar mee voor het eindcijfer op het overgangsrapport.)

Tenslotte

Bij het derde rapport geeft de docentenvergadering in klas 1 een prognose. Met deze prognose willen wij aangeven welke verwachting wij hebben voor wat betreft de opleiding en het niveau van de leerling voor volgend schooljaar. Pas bij het eindrapport doet de docentenvergadering een definitieve uitspraak. Wij gaan ervan uit dat vrijwel alle leerlingen na het tweede leerjaar het onderwijs volgen op het juiste niveau.

De weg naar 2 havo

Sinds enkele jaren kunnen onze brugklasleerlingen doorstromen naar klas 2 havo op onze eigen locatie. Om voor plaatsing in 2 havo in aanmerking te komen, moet een leerling het onderstaande traject met succes hebben doorlopen.

Welke leerlingen?

Alle brugklasleerlingen maken kans om deel te nemen aan de havomodules; er wordt bij de selectie geen onderscheid gemaakt tussen leerlingen met een M – of een M/H-advies van de basisschool.

Havomodules

In januari worden uitsluitend leerlingen met opvallend goede (rapport-)cijfers en (GEM >7,5) uitgenodigd om deel te nemen aan de havomodules, dit ter beoordeling van de docenten.

Inzet en inzicht dienen met 'goed' te zijn beoordeeld.

Periode januari - april (1^e periode havomodule)

Na schooltijd worden extra lessen Nederlands, Engels en wiskunde op havoniveau aangeboden. Dit betekent extra huiswerk en per vak minstens twee havo-toetsen. De docenten bepalen in april op basis van de toets resultaten en op basis van de werkhouding of een leerling een tweede periode mag deelnemen aan de havomodules. Ook de reguliere rapportcijfers worden in deze beslissing meegenomen.

Periode april – juni (2e periode havomodule)

Na schooltijd worden opnieuw extra lessen wiskunde en Nederlands aangeboden. Ook wordt in deze periode aandacht besteed aan specifieke studievastigheden. De docenten bepalen op basis van de toets resultaten in deze 2e periode én op basis van werkhouding en inzicht of een leerling wordt voorgedragen voor plaatsing in 2 havo.

Cijfers

De cijfers die in de havomodule zijn behaald, zijn alleen bedoeld om te beoordelen of de leerlingen het havoniveau aan kunnen. In de Plenda noteert iedere leerling de behaalde cijfers van de havomodule.

Plaatsing in 2 havo

Op de laatste leerlingbespreking (in juli) wordt bepaald of een leerling kan worden geplaatst in 2 havo, waarbij de behaalde resultaten in de havomodule een grote rol zullen spelen.

Naast de cijfers die in de havomodule zijn behaald, zijn de reguliere rapportcijfers van belang alsmede de werkhouding, motivatie en het inzicht van de leerling.

Toelichting

De ervaring heeft geleerd dat de overgang van leerlingen met een mavo- of mavo/havo- advies naar klas 2 havo voor velen een grote stap is. Om de succeschansen van deze leerlingen te vergroten is gekozen om hen zo goed mogelijk voor te bereiden op de eisen die op de havo worden gesteld (zoals hoger theoretisch niveau, meer huiswerk, meer zelfstandigheid). Tijdens de lessen in de havomodule beoordelen de docenten of de leerlingen aan deze eisen kunnen voldoen. Hoewel jaarlijks veel leerlingen de kans krijgen om deel te nemen aan deze lessen, moet worden opgemerkt dat ook veel leerlingen uiteindelijk niet in 2 havo worden geplaatst. Alleen zij die een reële kans op succes hebben, worden naar 2 havo bevorderd. De anderen zullen in klas 2 mavo terechtkomen.

De weg naar 2 havo samengevat

wanneer	wat	voor wie
januari	start 1 ^e periode havomodules: wiskunde en Nederlands	leerlingen met zeer goede cijfers voor nagenoeg alle vakken (en GEM >7,5).
april	start 2 ^e periode havomodules: wiskunde, Nederlands, Engels	leerlingen die in periode 1 de havomodules met goed gevolg hebben afgesloten én in de brugklas nog steeds zeer goede cijfers behalen.
juli	bevordering naar 2 havo	leerlingen met voldoende resultaten in de havomodule, met goede rapportcijfers, met goede motivatie en goed inzicht (lerarenvergadering beslist hierover).

Bevorderingsnormen | van klas 2M naar klas 3M

De leerlingen volgen in klas twee 16 vakken waar een cijfer voor wordt gegeven.

In de overgang van klas 2 naar 3 maken leerlingen een keuze uit de volgende 4 profielen; Techniek, Zorg en Welzijn, Groen of Economie.

In elk van deze profielen zitten vakken in een:

Verplicht deel;

Nederlands, Engels, Maatschappijleer, Lichamelijke Opvoeding, Godsdienst en mentorles.

Profiel verplicht deel (3 vakken);

Afhankelijk van het gekozen profiel. (Bijv. *Profiel Techniek*: Wiskunde, Natuurkunde, Scheikunde)

Vrije keuze deel (3 vakken);

Afhankelijk van het profiel verplicht deel waaruit nog gekozen kan worden.

De keuze uit deze 4 profielen en bijbehorende keuzes zorgen voor onderstaande bevorderingsnorm naar klas 3;

1. **Verplicht deel:** Nederlands en Engels: Hooguit 1 tekort.
2. **Profiel verplicht deel (3 vakken):** Hooguit 1 tekort.
3. **In het algemeen:** Hooguit 3 tekorten op de totale lijst en **GEM alle cijfers = > 6,0**

Valt een leerling buiten bovenstaande 3 hoofdlijnen zal hij/zij in de **bespreekmarge** komen.

Bespreekmarge

- De docentenvergadering zal wanneer de leerling in de bespreekmarge valt een beslissing nemen over de overgang: bevordering naar **3 mavo** of **3 kader**
- De ingevulde BEO-criteria op *Inzicht / Inzet / Advies / Niveau* worden hierin meegenomen.

Algemeen

- Wanneer de leerling cijfermatig over kan maar het gekozen profiel zorgt dat een leerling in de bespreekmarge valt, wisselt de leerling van profiel.
- Tekort: een 5 op het rapport geldt voor 1 tekort, een 4 en/of 3 op het rapport geldt voor 2 tekorten.
- Het cijfer voor het vak Project is > 5,5 op de lijst anders valt de leerling automatisch in de bespreekmarge.
- Zittenblijven is in principe niet mogelijk. Er zijn echter situaties denkbaar waarin een keuze voor zittenblijven redelijk is, bijvoorbeeld wanneer een leerling een groot deel van het jaar ziek is geweest; dit wordt dan bij de beslissing meegewogen.

Argumenten die een rol kunnen spelen, betreffen:

- persoonlijke omstandigheden van de leerling (bijv. ziekte, gezinsomstandigheden).
- gegevens over motivatie, faalangst, welbevinden, dyslexie, etc.
- gedrag, werkhouding, huiswerkattitude, etc.

NB. Alle rapportcijfers worden berekend volgens het voortschrijdend gemiddelde.

(Bij het voortschrijdend gemiddelde tellen alle behaalde cijfers gedurende het schooljaar mee voor het eindcijfer op het overgangsrapport.

Bewust kiezen: klas 3 en 4 op de mavo

Twijfel je nog over het profiel dat je moet kiezen? Geen zorgen. Je hoeft namelijk nog niets uit te sluiten.

Als je bewust kiest, kun je meerdere profielen 'kiezen'. Je kruist natuurlijk maar een profiel aan, maar je kunt meerdere opties openhouden voor je keuze voor volgend jaar.

- Wil je volgend jaar (ook nog) het profiel **Techniek** kunnen kiezen? Houd dan nu in ieder geval **wiskunde** en **natuurkunde** in je pakket.
- Wil je volgend jaar (ook nog) het profiel **Zorg & Welzijn** kunnen kiezen? Houd dan in ieder geval **biologie** en **aardrijkskunde** **OF** **geschiedenis** **OF** **wiskunde** **OF** **maatschappijkunde** in je pakket.
- Wil je volgend jaar (ook nog) het profiel **Groen** kunnen kiezen? Houd dan in ieder geval **wiskunde** en **biologie** in je pakket.
- Wil je volgend jaar (ook nog) het profiel **Economie** kunnen kiezen? Houd dan in ieder geval **economie** en **wiskunde** **OF** **Frans** **OF** **Duits** in je pakket.

Je kunt zelfs in klas 4 de verplichte vakken van verschillende profielen volgen. Dan komen er meerdere profielen op je diploma te staan.

Naar het mbo

Het mbo mag geen eisen stellen aan jouw vakkenpakket. Dit betekent dat je naar alle mbo- opleidingen kunt met ieder vakkenpakket. Natuurlijk is het wel fijn als je passend bij jouw vervolgopleiding je vakken kiest. Kijk op de website van de mbo-opleiding die jij graag zou kiezen om te zien of er vakken belangrijk zijn. Zo ga je het best voorbereid naar jouw vervolgopleiding.

Naar de havo

Wil je (misschien) na de mavo naar de havo? Zorg er dan voor dat je minstens een profiel op de havo kunt kiezen.

- Voor *Cultuur en Maatschappij* heb je minimaal **geschiedenis**, **aardrijkskunde** en **een vreemde taal** (Frans of Duits) nodig.
- Voor *Economie en Maatschappij* heb je minimaal **wiskunde**, **economie** en **geschiedenis** nodig.
- Voor *Natuur en Gezondheid* heb je minimaal **wiskunde**, **scheikunde** en **biologie** nodig.
- Voor *Natuur en Techniek* heb je minimaal **wiskunde**, **natuurkunde** en **scheikunde** nodig. Voor dit profiel moet ook nog een toelatingstest gedaan worden, omdat het als het zwaarste profiel wordt beschouwd.

Bevorderingsnormen | van klas 3M naar klas 4M

Leerlingen volgen in klas 3 in totaal 11 vakken en gaan in klas 4 naar 7 vakken. Ook krijgen ze in klas 3 zowel *rapportcijfers* als *PTA-cijfers*.

De **rapportcijfers** zijn bepalend voor de overgang. Daarbij geldt:

Nederlands en Engels

- hooguit 1 tekort

Algemeen

- hooguit 3 tekorten. Met 4/5 tekorten val je in de bespreekzone en zal de docentenvergadering een beslissing nemen over de overgang.

Bij de **PTA cijfers** van de gekozen vakken voor klas 4 wordt gekeken naar de slaagkansen.

Docenten brengen bij rapport 3 advies uit over de gekozen vakken. Die adviezen moeten gebaseerd zijn op zowel **inzet als inzicht**.

Ook hier geldt uiteraard, dat de docentenvergadering uiteindelijk beslist.

Algemeen

- Wanneer de leerling cijfermatig over kan maar het gekozen profiel zorgt dat een leerling in de bespreekzone valt, wisselt de leerling van profiel.
- Tekort: een 5 op het rapport geldt voor 1 tekort, een 4 op het rapport voor 2 tekorten etc.
- Voor Rekenen wordt wel een cijfer gegeven maar dat wordt vooralsnog niet meegenomen in de overgangsnormen omdat het nog te onzeker is wat de toekomst voor dit vak is.

NB. Alle rapportcijfers worden berekend volgens het voortschrijdend gemiddelde.

(Bij het voortschrijdend gemiddelde tellen alle behaalde cijfers gedurende het schooljaar mee voor het eindcijfer op het overgangsrapport.)

Slaag- zakregeling | klas 4M

Op CLD Hof van Delft doe je examen in 7 vakken. De slaag-zak regeling is gebaseerd op 6 vakken.

Zo slaag je voor je mavo diploma

Je bent geslaagd als je aan álle volgende 4 punten hebt voldaan:

1. Het gemiddelde van al je centraal examencijfers is 5,5 of hoger
2. Je eindcijfer voor Nederlands is 5 of hoger
3. Je eindcijfers voldoen aan de volgende eisen:
 - al je eindcijfers zijn 6 of hoger, of
 - je hebt een 5 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of
 - je hebt een 4 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, waarvan er ten minste een 7 of hoger is, of
 - je hebt twee 5-en en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, waarvan er ten minste een 7 of hoger is
4. Kunstvakken inclusief ckv, lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk zijn beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'

LET OP

- Geen enkel eindcijfer is afgerond lager dan een 4.
- Je cijfer voor maatschappijleer (1) telt wel mee in de uitslagregeling. Maar niet bij het gemiddelde van al je centraal examencijfers, want voor maatschappijleer (1) doe je geen centraal examen.
- Als je geen eindexamen doet in wiskunde, moet je het schoolexamen rekenen afleggen. Het behaalde cijfer telt niet mee in de uitslagbepaling en wordt vermeld op een bijlage bij

Zo bereken je het gemiddelde cijfer voor het Centraal Examen

Je centraal examencijfers zijn in een decimaal nauwkeurig. Tel al je centraal examencijfers op (niet afronden!) en deel dit getal door het aantal vakken. Met een gemiddelde van 5,50 ben je geslaagd, met een gemiddelde van 5,49 of lager ben je gezakt.